



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mons Thabor Sive Solitudo Exercitiorum Spiritualium

Bisling, Anselm

[Einsiedeln], 1682

Die Quarta. De incuria, & cura minimorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60545](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60545)

Die Quarta.

De incuria, & cura minimorum

MEDITATIO X.

De Venialium Peccatorum
gravitate.Text. Re-
gul. c. 6.

Erba otiosa, & risum
ventia; æternâ clausurâ
omnibus locis damnata
& ad talia eloquia
lum os aperire, non per-
timus.

Prælud. Imaginare, speciosissimam
Regis filiam, & sponsam, per subitum
um leve accidens deturpatam horreo
scabie, & ulceribus plenam appa-
re.

Damna ve-
nialis pec-
cati in ani-
ma.

Punct. I. *Consid.* Peccatum veniale
quamvis mortem non inferat. 1. ani-
mam tamen turpiter coinquinare, et
luti ulceribus, & scabie foeditur. 2.
andem tot successive quasi vulnera
parvis afficit, quot venialia delibere
committit, quæ illâ faciunt languidam
deficientem, & moribundam. 3. dispo-
dit quoque proximè dispositam ad mor-
tem spirituales per peccatum mori

namque qui spernit modica, paulatim decidet: Eccli. 19.

Quomodo ergo non erubescis mi-
sera tuam horribilem foeditatem, qua
tot pustulis, & ulceribus plena es? qua-
lis tibi confusio & pudor, ad suavissi-
mos speciosissimi Filij Dei amplexus sic
anhelare?

Punct. II. *Confid.* Tantam esse, minimi Ejus gravi-
tas.
licet peccati venialis culpam & malitiam,
ut 1. potius subeunda esset atrocissima
mors corporis, quam illud committen-
dum. 2. Imo etiam citius permitten-
dum, ut omnia corporea, & totus mun-
dus iterum annihilarentur. 3. Ut po-
tius Angeli omnes, & animae creatae
perirent & damnarentur, quam Deusu-
nico v. g. mendacio jocolo offendere-
tur scienter, ac deliberate.

O maximam caecitatem! quod ha-
stenus talem gravitatem non agnovi.
O detestabilem temeritatem meam!
quod audeam in singulos dies, & ho-
ras, sine ulla consideratione, tot venia-
libus culpis in illud bonum infinitum
delinquere.

Punct. III *Confid.* 1. Tantumdem esse Est aequi-
valenter in-
finita.
unico veniali peccato Deum offendere,
quantum omnes homines, qui fuerunt,
sunt, & erunt, imo omnes creati pos-
sibiles, numeroque infinitos, uno levi
K vul-

s. Tho. 3.
p. q. 1. a. 2.
ad 2. &
1. 2. q. 87.
a. 4. in
corp.

vulnere, aut impacto singulis colere
afficere. Peccatum veniale ex eo, quod
offendat Bonum simpliciter infinitum
& quòd sit aversio aliqua à Bonitate
to & incommutabili, habere quandam
malitiam (extrinsecè, & terminatam
in infinitam.

O Deus meus, & omnia! cur
totus exhorresco tantam, & tam
cogitabilem malitiam? tantumque
lium peccatorum numerum, de quo
hactenus nihil fermè curabam?

Quàm igitur meritò me oportet
inceps alià censurà meos defectus
re, non enim frustra Sanctissimus
Pater ipsa etiam, quæ levissima
tur, otiosa, & ridicula verba tam
sè veruit, damnavit, & quasi
clausurà, omnibusque in locis (nullo
cepto) ab ore Religiosi proscriptis.

DIGRESSIO VII.

*De eorundem venialium peccatorum
incomprehensibili frequentia
& gravitate.*

THEOPHOBVS.

(I.)

Inter cætera, quæ passim traduntur
ve Religiosæ, sive Christianæ

tionis, & sanctitatis consequenda
 media, principale est, sollicita & diligens
 rerum minimarum cura, in amplecten-
 dis, quæ bonæ sunt, & fugiendis, quæ
 malæ; cùm enim nemo repente fiat vel
 pessimus, vel optimus, idcirco pericu-
 losis erroribus se implicant omnes, quot-
 quot credunt, perfectionis vel incre-
 mentum, vel decrementum, non pri-
 mario, & principaliter pendere à mini-
 mis quoque, sive virtutum, sive vitio-
 rum actibus frequentatis; parum me-
 mores illius, quod S. Dorotheus tradi-
 dit, virtutes; & vitia à parvis incipere;
 & ad magna vel bona, vel mala perdu-
 cere.

Cura minima
 mortum
 quantum sit
 momenti.

S. Doroth.
 sermoni 30

II. Et certè omnium sive Religio-
 num, sive statuum in suo gradu, & ro-
 bore firmitatem, seu ruinam soli mi-
 nimorum curæ, vel incuriæ adscriben-
 dam esse, gravissimo suo testimonio
 asseverat ille Angliæ Primas, & Præ-
 sul hisce aureo caractere dignissimis
 verbis: Certissimum est, quod in multis Ec-
 clesijs experimento didicimus, quia in Mo-
 nasterio (& quovis regulato, ac bene
 ordinato itatu, maximè verò Sacerdo-
 tali) ubi minima districtè custodiuntur, ibi
 rigor Monachorum inviolabilis manet, ibi
 pax inter Fratres, ibi in Capitulo procla-
 mationes quiescunt: ubi verò Minimi Ex-
 cessus

Illor. incuria est om-
 nium ruina

S. Anselm.
 Ex. 6. ad
 Monach.
 Cister.



cessus negliguntur, ibi totus Sacerdotalis Ordo
 larum dissipatur, & destruitur. Verum
 tamen ne temetipsum, Philothee (ve
 Monoph) inani amplius opinione lo
 cens dicas in corde tuo: levia sunt
 non curo corrigere: non est magnum
 si in his maneam venialibus, minus
 que peccatis, non magni refert hoc
 ve, vel committere vetitum, vel con
 tere præceptum: hodiernum diem
 irrefragabili necessitate, & utilitate
 us materiæ (è quâ omnis tua delectatio
 sive profectus exoritur) differendum
 pendemus: ac primitus de minimis
 malorum fuga ex venialium peccato
 rum foeditate, gravitate, damnositate
 pœnis eorundem quoque in purgato
 rio sustinendis; deinde è contrariis
 minimorum bonorum operum pro
 cutione & studio, ex incomparabili
 lorum valore.

Problema
 de anima,
 & filia for
 mosus.

III. Filia fuit, uti præclaris
 libus orta, ita tam rarâ formositate
 tantâ oris suavitate, loquelæ gratia
 celsus ac gestuum urbanitate, nec
 honore ac nominis famâ passim
 celebris, ut non modò omnium
 bus nota fuerat, præconijs extol
 tur, omnium in se oculos rapta
 cunctorum sibi conciliaverit favore
 affectusque ad sui amorem &

rium suavi quâdam violentiâ attraxerit, sed etiam præ reliquis potentissimi cujusdam Monarchæ benevolentiam intimam tantopere sibi devinxerit, ut ab eo in filiam, nurum, hæredemque omnium suorum thesaurorum ac regni adoptata fuerit & instituta. Suprà modum autem Filio Principi tam in affectuosâ animi complacentiâ, tam delicatis sui cordis amoribus fuit, ut ejus præsentiam frui, frontem illius stellato firmamento sereniorum intueri, oculos solis instar splendoris radios diffundentes admirari, genas liquefactis rubinis & adamantibus tinctas, labia corallis Indicis purpurata, collum lilijs & ligustris candidiùs collaudare, pretiosissimis monilibus cingere, aures inestimabilibus margaritis ornare, membra omnia, totumque ex candidissimo ebore compositum corpus cyclade, auro gemmisque prætextâ vestire, cum eâ conversari & colloqui, eidemque indissolubili desponsationis & amoris nexu conjungi summas suas delicias esse reputaret.

Adoptata,
& despons.
Regis filio.

Ejus pulchritudo ad
amata à
Principe.

IV. Sed ecce, ô infortunium, ô inconstantiam muliebrem! hæc serenissima Principissa, ex merâ quâdam vecordia cœpit, contra sexûs sui morem, exiguam suæ pulchritudinis illibatè conser-

Fit suæ for-
mæ incu-
ria.

Et leprosa
deformis-
sima.

Digna re-
pudio ad le-
prosorium.

servandæ curam & rationem habere
fastidire regium sponsi consortium,
ces conjugis amores, etiam floccu-
cere; eidem stomachosias creare
centias, vnde excellentissimæ suæ
nitatis oblita, & formæ speciosissimæ
incuria; sensim leviter evagari, le-
porum frequentare contubernia, et
sa cum ijs commercia miscere, de
ex multiplici, & incauto consortio
afflatu eadem contagione afflata,
repta fuerit & corrupta. Lugubri
aque temeritatis ac infelicitatis
Videas illic roseum vultus colorem
tabescere, succedere squallidum
lorem, lipitudinem in oculis, im-
ginem in capite, foetorem ex ore
facie postulas, scabiem mordentem
membris, in corpore ulcera, ac de
in diem per omnes artus infectos
ere marcidam tabem, saniem puru-
tam, & faeculentissimos humores.
hinc agat speciosissimus Regalis
sus, dic PHILOTHEE?
PHILOTHEVS. Quid agas
quantocyus temerariam, stultam, in-
tam, deformem, indignam horro-
aversari, & ab amore, amplexu
lamo atque palatio repudiatam, elu-
natam, velut marcidum & putre car-
ma ad leprosorij ergastulum extra-
re?

MONOPH. Inaudita factum cle-
 mentia foret, si hæc contaminata, & a
 mundorum castris ejecta, Sacerdote le-
 pram ejus(uti præceptum est) recognos-
 cente, lavante, & Agni immaculati san-
 guine expiante ac mundante, a suo Spon-
 so in pristinos favores, honores & amo-
 res reciperetur.

Lepræ re-
 cognitio &
 mundatio
 in Lege.
 Levit. 13,
 & 14.

V. THEOPH. Rectè judicâstis
 uterque. Sed jam applicate parabolam.
 Memineritis, quæ de pulchritudine ani-
 mæ per divinam gratiam sanctificatæ, ac
 de ejusdè superveniente ex mortali pec-
 cato horrendâ deformitate & funesto
 exitio diximus suprâ Digress. 4. n. 1. & 2.
 & indubitanter concludite, (exceptâ solâ
 totali illius morte, quam Venialia pec-
 cata non inferunt, etsi quàm proximè
 ad eam disponant) haud multò infe-

Venialia
 pecc. sunt
 animæ le-
 pra.
 S. Chrysosti-
 hom. 44.
 in 1. Co-
 rinth. &
 hom. 3. ad
 pop.

riorem esse ejusdem animæ peccatis ve-
 nialibus deformatæ turpitudinem, hor-
 rorem lepræ abominabilis cælesti spon-
 so causantem. Vnde Os hominis scur-
 rilia loquentis, illud os aureum & sa-
 crosanctum, comparavit faculentæ for-
 dium cloacæ, & quâvis latrinâ abomi-
 nabiliori sentinæ.

VI. Ne autem ista vel hyperbolica,
 vel nimis paradoxa reputes, adduco gra-
 datim irrefragabiles demonstrationes, &
 Sanctorum testimonia : primum sit S. S. Macarius

K 4

Ma-

Illorum fœ-
tor.

A S. Philip
Nerio sen-
sibiliter per-
cept.

l. 1. Vit.

c. 14.

S. Franciscæ
Rom. An-
gelus fami-
liaris faci-
em abscon-
dit præ pec-
cato veni-
ali.

Cap. 25.
Apud Lan-
tic opusc.
16. c. 1. n.
7.

Macarij asserentis, quâvis peccati
nialis labe animam reddi sordidam
detestabili fœtore oppletam. Altero
S. Philippi Nerij, ordinem sæcularium
cerdotij mirificè illustrantis; qui
Venialium solum modò peccatorum
vis, quandoque in aliquibus suorum
liorum spiritualiũ sensit exhalari ter-
rimum fœtoris odorem. Tertium er-
tâ S. Franciscæ Romanæ, quæ cum
miliarissimo Archangeli sibi con-
assistens uteretur aspectu, si qua-
coram illa quispiam aliquem veni-
defectum commisisset, visus est illi
lestis Paranympus tanquam vel ni-
re suffusus, vel hujus peccati fœtoris
perculsus, faciem suam manibus tegit
& occultare; imò etiam ipsâ ob-
quentes læcularium accursus, in
sinam fortè imperfectionem laben-
idem Archangelicus Ephæbus
nantis in modum e Franciscæ conspice-
se proripuit, tandiu non amoluit
stabilem se præbens, donec ipsa
profunda mentis humilitate, suspirio
lacrymis, & veniæ deprecatione,
modici piaculi noxam diuisset.

VII. Sed ea nimium obstupel-
da, quæ in Vitâ B. & Catharinæ Gen-
sis leguntur: *Cognitissimum mihi est*
quit illa, quod quando amor purus

exigissimam imperfectionem deprehendit, si Deus non auerteret, in pulverem redigeretur corpus. & etiam anima, nisi esset immortalis. Amplius illa: Certum habeo, quod si quis cerneret, quam enorme unum tantum peccatum sit, potius eligeret, animam & corpore in succensâ fornace vivus consistere, quam in se peccatum tolerare: & si unversum mare ignis esset, ad effugicndum peccatum sese in medium ejus usque ad fundum demergeret, & neque inde prodiret unquam, si sciret, quod prodicens, peccatum in se esset *Cap. 24.* conspecturus. Adhuc gravius illud ex ejus vitâ: quod aliquando ostensâ sibi cælitus ad unicum temporis momentum minimæ actionis Deo displicentis quasi umbrabili deformitate ac turpitudine, adeo fuerit consternata, ut in has voces proruperit: Quando mihi concessum fuit intelligere, quam pavefcenda sit umbra minimi actûs, qui sit contra Deum, nescio, cur *Lib. vit. illius c. 24.* e vivis non excefferim. Si hæc sola, sola, inquam, obscura visio, quæ non nisi momentanea fuit, diutius durasset, licet corpus habuissem prorsus adamantinum, interissem. Adeo iam mihi terribilis apparet vel umbra saltem venialis peccati, ut v. deatur mihi, quod Deus multo minorem ipsi inferno horrorem indiderit.

VIII. Vnde, tametsi parata fuerit, *Horribilis diaboli aspectus.* potius usque ad extremum judicij diem *Ibid. c. 23.* per flamas, & prunas deambulare, quam

Illâ enormi-
tas descrip-
ta à B. Ca-
thar. Genu-
ensi.
c. Vit. 12.
apud eun-
dem.

Lib. vit.
illius c. 24.

Inferno
horribilior.

Horribilis
diaboli a-
spectus.
Ibid. c. 23.

Horribilior
peccati Venialis

diaboli speciem vel semel tantum spectare, obtulit tamen se ad libentius videre in morte omnes dæmonum, suppliciorum atque terrorum infernalium copias, quam minimam amplius peccati turpitudinem semel inspectam iteratò aspicere. Sed junxit & illud: quòd si B. mæ Virginis MARIÆ gloria, ex divinæ dispensationis privilegio, alicui possidenda offerretur, sicut Ipsa eadem perfruatur illâ tamen conditione, ut cum tam in mensa gloria unico veniali peccato taminatus esse deberet in cælo; tamen omnem sanctissimæ istius Genitricis gloriam repudiaret, imò citius infernales poenas præligeret, quàm cum talibus cuncta in cælo beatus esse.

Infernus
præcigendus, sine
pecc. ven.
quàm gloria B. Virg.
cum illo.

Contra non
curantes
illa.

IX. Cui ad hæc non arrecti quæ præ stupore capilli rigescant? aut quæ ab indignationis motu se temperet, sed fustissimo zelo ductus, adversus eos, quæ similia delicta tanquam minima, contemnenda reputantes non curant, deliberatè totidem quotidie maculam animam suam deturpare, & innumeris ictibus tremendi Numinis Majestatis impetere, cogitantes, aut (quod verius foret) jaçtantes: hoc leve, nihilum esse? quo modo enim id leve, aut nihilum, quod præfata Virgini monstratum fuit divinitus, esse intus

28. e. 24.

rabilius ipsis inferni pœnis? & Seraphi-
cæ Matri Theresiæ: ab uno peccato ve-
niali majus malum provenire posse,
quàm à toto simul inferno? Sed ut con-
spectâ jam summo cum horrore Venia-
lis culpæ fœditate, gravitatem quoque
enormem ejusdem ponderemus, & phre-
neticam plurimorum imaginationem de
illorum iocosâ & explodendâ levitate
opportuno alterius problematis helle-
boro sanemus. Vos ambos sequentis
facti, & ejus qualitatum, constituo lu-
dices.

X. Filius fuit; amantissimi Patris
delicium, & quasi pupilla oculi sui. Is,
nescio, quâ temeritate ductus, consilium
secum inivit, quòd quamdiu maneat in
paterna domo, nunquam velit quidem
lethali pugione Patris sui cor, & vis-
cera transverberare, ne tanquam impius
parricida omni non solum hæreditate
privetur, sed, more veteri, culeo in-
sutus demergatur in profundum maris.
Ceterum omni posthabito Patris dulcis-
simi, & amantissimi, licet prohiben-
tis, indignantis, & pœnas acerbissimas
minitantis, respectu, incepit eundem
nunc irridere, nunc oculis subsannare,
nunc illudere ac ludibrijs exponere,
nunc percutere, & ad latera punge-
re stylo ferreo, tandem perfrictâ au-
daciâ

S. Thero-
siæ judici-
um de pec-
cat. Ven.
*In vit. S.
Theres. c.
25.*

Problema
de gravita-
te illius ex
filio patrem
vulnerante.

Et hoc pro
nihilò du-
cente.

daciâ multis parvis vulneribus sauci-
Cùm autem acriter & à Patre, & à
Magistratu eapropter correptus
intentatis etiam gravioribus mis-
pœnis, ille in risum solutus, & can-
nans, re velut optimè gestâ, sequenti-
easdem omnes injurias reiteravit,
& tertio, & quarto, contumelias con-
melijs. & plagas plagis superaddidit
res, ridendo, jocando, & dicendo: quod
postea, si subsannavi, si irrisi, si multo
citer vulneravi? quid hoc sit? non
terfeci illum, non multùm curo,
volo corrigere, levia tantùm sunt
nera, &c. Quid jam censetis? Num
tervulus iste reus est consilio, &
judicio? imò reus centum annis,
uno ad triremes condemnari?

2. Reg. 12.

3. & 6.

PHILOTH. *Vivit Dominus!* *nam* Reus gehennæ, & Filius mortis
vir, qui fecit hoc, plagas luet in qua-
plum, eò quòd fecerit verbum istud, &
pepercerit.

Sententiæ
de suppli-
cio prome-
rito.

Prov. 30.

17.

MONOPH. Si oculus subsannat
Patrem, Salamone Iudice, dignus
ut effodiant illum corvi de torrente, &
dant eum filij aquilæ; quo dignus erit
plicitio filius, si contumelijs in optima
patrem adjungat etiam vulnera? *nam*
ego propè propè ad malam crucem
& corvos abigerem.

XI. Considerate bene, qualem, & contra quem feratis sententiam: quid enim, si tu PHILOHEE esses ille vir? quid, si & tu MONOPHILE? *Hæc loc. cit? v. 7. Beneficia Dei erga Sacerdot. & Religios.* dicit Dominus Deus Israel: Ego vos tuli de domo Patris vestri, & erui vos de manu diaboli & de luto facis è mundo & laicali statu, unxiq; te oleo misericordiæ in Clericum, in Religiosum, constitui te in regali Sacerdotio, in mea mihi desponsata Ecclesia, in vineam Domini Sabaoth: ego te (Religiose) in hac monastica domo, in ista sacratissima Religione, in hoc Sancto-Sanctorum posui, ut essetis Ministri fideles in conspectu Domini Dei vestri, vicarij, successores, filij & hæredes omnium divitiarum gloriæ, & Majestatis paternæ; *& si Ib. v. 8. parva sunt ista, adjiciam vobis multo majora. 9.*

Quare ergo contemnitis verbum Domini, ut faciatis malum in conspectu meo? Quare mihi quotidie injurias, contemptus, & plagas multiplicare non cessatis, & dicitis per risum, & jocum, quid hoc sit, quid illud? quid referat *Iniquis. venialiter peccare? quid magni multo-malum, extenuatio.* Iniquis, venialiter peccare? quid magni multo-ties in die, sed leviter tantum vulnerare Deum? esto sit Deus, esto sit infinities infinitæ, ac tremendæ potentiæ, immensitatis, & gloriæ, nunquid propterea crimen læsæ Majestatis erit, ter-

Max.

Catalogus
venialium
in personis
sacris.

Max. ter Opt. ter potentissimum, & que pijsimum Regem, Amicum, Patrem multis quotidie offensis, multis saepenumera levibus injurijs, contumelijs, aut vulneribus fauciare? Quid in sacris, religiosis, aut parochialibus functionibus, in officio Canonico, Missis, precibus, alijsque diversimodis operibus divinis (licet in oculis ejus, in conspectu Domini, licet voluntate ac deliberate) esse desidiosum, tantum, somnolentum, pigrum, tardum, tædiosum, vagum, ridentem, confabulantem, incompositum, distulsum, & inattentum? Quid in Superioribus, tametsi Dei Vicarijs, loqui, refragari, obedientiam detrectare, jussa discutere, dispositiones contempnere, murmurare, invitum obtemperare? &c. Equis iste tam devotus, aut sanctulus, qui pro enormi flagitio putet, Religiosum silentij tempore nihil confabulari, garrere, ridere, & finire, seu aliorum quorumvis discursus & facta sigillare?

XII. Quis denique (subinfertur Clero nonnullus) talis Stoicus sit, Cato, qui existimet hoc grande necesse & morte piandum; si quis Sacerdos, Parochus, Canonicus, aut quiscumque

alius Presbyter, persolutis horis Canonis, & absoluto rei divina penso, festinet ad reliquas diei, noctisque horas in longum tempus protractis deambulationibus, colloquijs, prandijs, cœnis, convivijs, lusuque vetito (temporis, ô pretiosissimi temporis! fallendi gratiâ) comburendas? Aut, sub honestæ familiaritatis titulo, cum utriusque sexûs hominibus more illorum, sales, jocos, facetias, turpiloquia, scurrilia verbis, factisque misceat, & (citra solummodò mortale peccatum) hæc talia etiam pro laude, & laureâ dignâ recreatione ducat?

XIII. An non hoc est contemneré verbum meum, mihiq̄ue impingere mendacium? dicit Dominus omnipotens: dum ego signanter & expressè monui: *Omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicij, & rursus: Qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio: & iterum; Nolite jurare neque per cœlum, neque per terram, neque per caput vestrum. Et vos verba nugatoria, risum moventia, scurrilia, mendacia jocosa, iracunda, contentiosa, contumeliosa, murmuratoria, imprecatoria, & execratoria sine numero multiplicatis: per nomen meum, per crucem, per elementa, per animas vestras absque*

Dicere;
ven. peccatum nihil esse, est Deum arguere mendacij.
Matth. 12. 36.
Matth. 5. 22. v. 34.

que necessitate, utilitate, vel etiam
 ritate juratis, & irriforie dicitis,
 est hoc leve? nihil est hoc, nugæ
 crepitacula sunt, jocus & recreatio
 Hæc ad Vos, ô Clerici, ô Regulares &
 culares! Dominus Deus Iudex Iustus
 tis & patiens; qui dum Vos inpen
 illis ingentibus Mundi stateris in
 plaustra peccatorum venialium appo
 ditis, nullâ drachmarum, aut sc
 lorum, nullâ unciarum, vel aliquo
 brarum ratione habita, ipse in
 lissima croci, vel auri libella, etiam
 nima grana, stipulas ac pilos exper

Psal. 6.
 10.

XIV. Sed adeste, adeste
filij hominum in stateris, & quotquot
 rerum gravissimarum incurij calcu
 res, si Vobis divinæ bilanciæ trutin
 mis stricta videtur, attendite,
 nam in pondere & mensurâ Sancti
 amici Venialia delicta pensent, ac
 ment. Iam supra *Digress. 6. n. 2.* ad
 memorabilem illam Divi Clara-v
 sis Cœnobiarchæ censuram, quod
 in ore sæcularium nugæ, in ore
 erata Deo personæ sint blasphem
 os nugis ejusmodi assuescere, Sac
 um sit, cui optimè consonat S. P.
 nediectus in tua regula: scurrilitate
 verba otiosa, & risum non venia
 nâ clausurâ in omnibus locis damna

Graves cen
 suræ San
 ctorum de
 scurrilibus
 verbis.

Cū allegato Bernardi coincidit illud Tri-
themij: *Qui os suum Domino consecratum va-*
niloquis, aut scurrilibus verbis polluit, quid
aliud, quam Sacrilegium facit, tollens mem-
bra sua Deo dicata, & instrumenta faciens
diaboli? Ita ergo secum velle ratiocinari:
quid tam, si centies verba otiosa, &
venialia peccata de die committam, om-
nia simul neque unicui peccatum mor-
tale constabunt; *Levia quippe sunt ista, non*
curo corrigere. Hæc; dilectissimi; in cor-
de suo dicere; impænitentia, hæc blasphemia
in Spiritum Sanctum, blasphemia irremissibi-
lis est.

XV. Adstipulantur huic veritati
exempla eorum, qui levissimos næ-
vos inconsideratè commissos gravissimis
in se pœnitentijs multarunt, è quorum
millenis duo duntaxat attulerim. S. Eu-
sebius Abbas Syrus in campo quodã cum
S. Ammiano in legendo Sacro Evangelio
occupatus; dum casu supervenientibus
aratoribus intentus, mente à sacra lectio-
ne distrahebatur, tam severè dictam di-
stractionem castigavit, ut per 40. re-
liquos vitæ annos, nec ad campum il-
lud, nec ad astra, nec extra semitam
unius duntaxat palmi latam, oculos
emitteret.

De B. verò Susone Ordinis S. Do-
minici dignissimo & piissimo Alumno

L

re-

S. Bern.
Serm. 1 de
Convers.
Pauli.

S Euseb.
Abb gravi-
ter punit in
se aspectū
curiosum.
Polland. in
Vit. 23.
Jan. n. 8.

Idem in
Vit. 25. 1a.
n. 36.

Sic B. Suso
inconfide-
raturum ta-
ctum for-
minæ ma-
nūs.

refertur, quodd, cum aliquando in
duarum virginum juxta se in loco
lico assidentium arripuisset ex
ac nonnihil tenuisset, citra ullam
stram cogitationem, in tantum
hanc visam sibi gravissimam noxam
savijt, ut primò per acerrimam
tionem affixi aculei & clavi cutem
netrarent; inde semetipsum excor-
nicando locum Capituli, in quo
quenti SS. Angelorum inter
assistentiâ fruebatur, ingredi
demum per triginta alias discipli-
storum diversorum intercessionem
mereri, & illud expiare delictum
geret. Hos dixerimus æquos
natores.

XVI. Verùm quia jam nobis
sermo est, cum illis duntaxat, qui
talia peccata cane quidem pejus
gûe vitant, suos tamen quotidianum
niales lapsus, vel nihili ducunt,
rissimâ confessione expiant,
mus in ordinatam argumentorum
em, quidquid nobis de hac
reliquum est. Prodeat Angelicus
mas, qui præter attributam
venialibus quandam gravitatis
tem (uti in superiori Meditatione
peccatum quâvis morte violentâ

Censura S.
Thomæ A-
quin. de in-
finit. gra-
vit. pecc.
Ven.
S Thom. 2. punct. 3.) alibi docet, Omne
2. q. 110.
4. 3. ad 4.

quando gravissima etiam millies illata, pejus ma-
 gis esse. Quibus accedit gravissima
 Beatissimi P. Ignatii censura, dicentis,
 ubi infinitate objecti, contra quod sunt
 venialia peccata, illa quoque aggra-
 vari in infinitum. Consonat & Ioan-
 nis Gerfonis Cancellarij Parisiensis judi-
 cium his verbis: *Ad id peccatum etiam ve-*
niale contra Deum est, ut is ex sua iustitia
in quo omnem pro illo damnare posset in æternum,
ter quod autem homini illud ad damnationem
edi non imputet, non de iustitia, sed de sua in-
disciplinata bonitate procedit.

Eadem S. P.
 Ignatii Lo-
 jolæ; & Ger-
 fonis.

Tract. de
 Spir. vita.

XVII. Præ omnibus autem, uti
 deo, ita aureis characteribus digna est
 Sancti Cantuariæ Antistitis Anselmi
 proposita Thesis hoc tenore: *Si videres*
in conspectu Dei, & aliquis tibi diceret;
at, quæspice illuc. Et Deus est contra; nullatenus volo,
pejus ut aspicias. (Ecce Charissimi casum unius
otidianum modo curiosi aspectus) Hoc posito;
acunt, quid si (inquit Anselmus) necesse esset,
nt, conat totum mundum, & quidquid Deus non
entorum est, perire, & in nihilum redigi, aut te fa-
tiac mere tam parvam rem contra voluntatem
gelicus Dei? Et quid, si plures essent mundi pleni
eam peccatoris, sicut iste est? & quid, si infini-
ratibus numero multiplicarentur? (Hactenus hy-
editatio
 omne sequentem adjungo, menti ipsius, &
 omnium quoque Theologorum doctri-

Et S. Ansel-
 mi.
 S. Ans. l. 2.
 Cur Deus
 hom. c. 21.

Veniale
 non est
 committ.
 pro mille
 mundis sal-
 vandis.



næ conformem.) Et quid, si tu (e
 contra Dei voluntatem curiose
 spiciendo posses omnium Iudæorum pec
 ganorum, & Hæreticorum populū
 Orthodoxam fidem convertere, & for
 um peccatorum indurata corda ad læti
 nitentiam emollire, omnes è purgatorij
 flammis animas liberare, & a
 æterno supplicio damnatos salvare cau
 sos quoque dæmones rursum in bonos
 los lucis transformare, verbo dehor
 omnes creaturas rationales tam com
 tas, quam creati possibiles, omnes
 deliberato, ac venialiter tantum & d
 caminosa conspectu, cælestibus locor

Idem S.

*Ansel. ibi-
 dem.*

*S. Anselmi
 rationes.*

inferre: Fateri necesse est, quia
 servanda tota creatura, nihil debet
 re contra Dei voluntatem. Tanto qua
 dem majus malum est offensa
 Creatori illata, quam omnium
 rarum salus, aut perditio æterna
 to major finiti, ad simpliciter
 est distantia. Sic graviter peccamus
 tiescunque scienter aliud quantum
 vum contra Dei voluntatem facimus
 niam semper sumus in conspectu
 semper ipse præcipit nobis, ne
 Hæc ille Sanctissimus Præsul.

Ioh. 9. 7.

XVIII. PHILOTH. Durus
 sermo, quis potest eum audire?
 THEOPH. Durus quidem,

Ansel. loc. cit.

(ex eodem illustrissimo Archi-Episco-
 po) adhuc aliud. Secundum quantitatem
 peccati, exigit Deus satisfactionem. Pone
 igitur, quod omnes creatæ potentia,
 fortitudo, vires, ac virtutes simul col-
 lectæ velint Deo satisfactionem suffici-
 entem, pro uno peccato veniali offer-
 re; macentur omnes bestia in holo-
 causta, & victimas, incarnentur om-
 nes Angelici Spiritus, & singuli tam
 homines, quam Angeli se offerant ad
 omnem satisfactionem; nec non om-
 nes Calites simul, ac terrigenæ unitim,
 & divisim tot sanguineos ploratus edant,
 tot calentes lacrymarum guttas pro-
 fundant, quot stillæ continentur in Oce-
 ano, tantumque insuper patiantur,
 quantum omnes Martyres, quantum
 damnati; quantum dæmones; hæc om-
 nia cum sint limitata, & finita, per illa
 secundum se, & in sua solùm substan-
 tia considerata non satisfaceret condig-
 nè pro curiosa visione contra DEI VO-
 luntatem facta. Quia non reddis aliquid
 majus, quam sit id, pro quo peccatum fa-
 cere non debueras. Ita conclusit ipse, con-
 clusionem firmante æternâ Verbi divi-
 ni Veritate cum dilecta sua sponsa Ca-
 tharina Senensi sic differente: Omnes pœ-
 na, quas anima sustinet, vel sustinere potest,
 nullo modo condignæ sunt ad culpam etiam

Omnium
 SS. opera
 non sunt
 condigna
 satisfactio
 pro uno
 ven. pecc.

Vnicum
 veniale sa-
 tisfactio-
 nem exigit
 infinitam.
 Idem ib.



minimam puniendam, quoniam offensa
mibi fit, qui sum Bonum infinitum,
cul dubio satisfactionem exigit infinitam.

Ex eod.
ibid.

XIV. MONOPH. Nimis gra-
viter hæc sententia; & nisi fides me consolaretur
atque infinitus meritorum Christi
hoc solum cogeret me desperare. Vnde
propono firmissimè (ad imitationem

§. VV al-
therus Ab-
bas per 40.
annos nul-
lum fecit
voluntar.
ven. pecc-
Ex Menol.
13. Nov.
Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

nostri Villariensis Waltheri Abbat-
Qui; stupenda res! intra quadraginta
annorum spatium nullum veniale
carum deliberatâ voluntate commissa
memoratur) mea præterita tam
mera mala cum lacrymis, & generatim
tidie Deo in oratione confiteri, & plangere
quod ego negligentissimus (& non
non plures mei similes) hætenus
um nozarum curam adeò floccum
rim, imò & gloriatus de ijs factus
merò sim, ut accenseri merear illis
letantur, cum malè fecerint, & exultant
rebus pessimis.

Prov. 2.

letantur, cum malè fecerint, & exultant
rebus pessimis.

MEDITATIO

De eadem gravitate peccati
malis in Religioso, & Sacerdote
conditione sui statûs, futuri iudicii,
pœnarum purgatorij.

Stante prædictorum, & adhu-
quentium veritate, consultatur

mala sua praterita, cum lacrymis, vel genu
mitu quotidie in oratione Deo confiteri, &
de ipsis de cetero emendare.

Text. Re-
gul. c. 4.
instr. 58.

Præludium. Imaginare, Regem il-
lum Evangelicum cum servis suis ratio-
nem debitorum ponere: veniam depre-
canti, pœnas intentatas, & omne de-
bitum dimittere, recidivum verò & in-
gratum carceribus & tortoribus trade-
re, quoadusque reddat universum debitum.

Matth. 6.
18. 28.

Punct. I. Confid. Quælibet peccata
aggravari in Religioso, ac Sacerdote re-
spectu Laici. 1. Ratione votorum. 2. In-
gratitudinis erga plura accepta benefi-
cia. 3. Ratione scandali. 4. Ex alijs cir-
cumstantijs sanctitatis suæ conditionis,
loci, finis, majoris obligationis, me-
diorum, adhortationum, lectionum,
Sacramentorum opportunitatis, & vel
defectûs malarum occasionum &c. vel
debita fugæ illarum. Examina in par-
ticulari te super singula.

Venialia
cur in sacris
personis re-
putentur
graviora.
S. Thom.
2. 2. q.
186. a. 10.

Fateor, pijssime Domine! meam
supremam sanctioris vitæ obligatio-
nem, & è contra luridissimam negli-
gentiam, & offensarum multitudinem.
Ah! non satis est, quòd sæculares tam
libere contra te peccent? aut quòd ego
in laicali, vel sæculari statu adhuc exi-
stens infinites te offenderim? habes

confitentem, & dolentem Reum: p
ce; parce mi Deus &c.

Punct. II. *Consid.* Venialis peccati
tatem etiam ex illo jam supra in Dign
ne allato dignosci, quod Christus

Matth.

12. 36.

Verbotio-
si definitio.

S. Greg
lib. 7. mor.
c. 17.

locuti fuerint homines, reddent de eo
nem in die iudicij. Quid levius ve
quod aut justæ necessitatis, aut pia
tis intentione caret? Ita enim defini
verbum otiosum, & tamen quod
tale tam rigoroso iudicio subicien

Matth. 5.

2. Sit autem sermo vester est, est non,

quod autem his abundantius est, à malo

Ib. v. 22.

3 Qui irascitur Fratri suo, (vel) d
Raca, (vel) Fatue. Reus erit iudicij
cilio, gehennæ ignis. Quid gravius
formidolosius dici potest?

O amabilissime Domine! non
tres, quæso, in iudicium cum se
tuo, quia torrentes iniquitatis con
bant me: si tu minutias iniquitatum
servaveris; Domine quis sustineb
ego certè non respondebo tibi un
promille.

Iob. 9. 3.

Venialium
gravitas ex
purgatorij
pænis me-
tienda.

Punct. III. *Consid.* eandem gravi
tem ex acerbitate pœnarum purgato
quibus i. animæ etiam justorum, an
cæ, sponsæ, filiæ, hæredesque reg
caelestis ab eodem exclusæ, licet

debito, poenā ineffabili damni afficiuntur. 2. Poenis etiam sensus omnium excogitabilium tormentorum; quæ à poenis inferni, solâ desperatione, maledictione, & aternitate discrepant. Hinc illæ voces, miseremini mei &c. *Iob. 19. 21.*

Et me quoque tam miserandæ fortis acerbitas manet? & fortè opinatò citius instat, & non convertat? Ô mentis meæ cæcitas!

Absit, absit tanta meæ salutis incuria: juravi planè, & statui, omnia mea mala præterita cum humilitate, (ah utinam etiam possem cum lacrymis!) Deo confiteri, poenitentijs expiare, orationibus deprecari; & serió tandem aliquando emendare.

CONSIDERATIO I, POME-
RIDIANA.

*De prona facilitate hominis ad
lapsus quotidianos.*

Reverà peccator es, & multis passionibus, ac imperfectionibus obnoxius, & implicatus. *Genf. 1. 3. c. 4.* Ex te semper ad nihil tendis: cito laboris, cito vinceres, cito turbaris, cito dissolveris. *Ib. n. 3.* Cogita peccata tua cum dispendentia magna, & mærore. Atque nil sic timeas, sic vituperes, & fugias, sicut vitia & peccata (quantumvis levia) quæ magis

gis displicere debent, quàm qualibet in
damna.

CONSID. II.

De agnitione delictorum, &
negligentia minimorum.

Ex eod. l.
3. c. 52.

Quid dicam reus, & omni confusione
reus seu plenus? non habeo os loqui
nisi tantum hoc verbum: Peccavi Domine
peccavi; miserere mei, ignosce mihi. In-
pertus (nimis jam) sum, quod, quod
vos non vitat defectus, paulatim labitur
majores. Sed propter levitatem cordis
negligentiam defectuum nostrorum sepe
sentimus animæ nostræ dolores, sed vani
demus, quando meritò flere deberemus.

Idem l. 2.
c. 25.
lib. 1. 21.

DIGRESSIO VIII.

De cura Minimorum malorum
vitandum, propter purgatorij acerbitatem:
& bonorum ad operandum, propter
incomparabilis meriti
pretium.

THEOPHOBUS.

(I.)

Petr. Ca
nis. Soc.
Iesu de S.
Bernardo.

CLara-vallensis Archisterij Antiqui
quem omnes (sic attestante Petro
nifio) meritò suspiciant, & reverentè

quoque uno melius scripsit, aut vixit: animadvertens olim apud nonnullos de suis Monachis rerum minimarum curam vilescere, proindeque circa regularem disciplinam agi remissius, ita suos aliquando ingemiscens affatus est: Fratres; mihi tristitia magna, & continuus dolor cordi meo est, quod nonnullos tam pro-nos ad levitatem, ad risum, ad scurrilia video: ut pertimescam valde, ne forte plus, quam expediat, divinæ misericordiæ immemores, & ingrati tantis beneficijs deserantur à gratia, & in deteriora labantur. Quemadmodum enim non pauci mortem sibi per neglecta vulnera accersunt, ita ad eundem modum, qui minima vitia, & peccata nihili pendunt, graviora sibi invehunt, Ecclesiastico dicente: Qui spernit modica, paulatim decidet, ita Damascenus. Vnde qui conscientias suas per minima licet errorum piacula conculcantes, dicere non verentur: Quid est hoc, si hoc verbulum, si hoc minimum locutus fuero? quid est hoc modicum, quid hoc, quid illud? sensim, ac pededentim in majora, gravioraque per partes proruentes periclitantur, donec in perfectam insensibilitatem decidant, mortemque animæ ex minima unius acūs quasi puncturâ incurrant.

II. Versutissimus dæmon & intendendo versatissimus, si quos Ecclesiasticarum

S. Bernard. deplorat in suis ineuriam minimorum.
S. Bern. serm. 8. de septem panibus.

A minimis fit lapsus ad majora.
S. Io. Damasco. in vit. Barl. & Iosaph. Eccli. 19.

S. Doroth. serm. 3.

Nero Imp.
puncturis
acuum plu-
rimos occi-
dit. Sic dia-
bolus.
*Xiphili-
nus.*

carum, Religiosarum, aut alias detur-
tarum personarum animas mortalis pe-
cati nece perimere se non posse cer-
scelestissimum Neronem imitatur, et
odio internecino prosequens Cives Ro-
manos, cum optando, ut omnia illorum
capita in unum coalescerent, quod un-
nico tantum ictu omnes decapitaretur,
nihil tamen istiusmodi sanguin-
ario voto proficeret, acubus veneno-
simo tinctis iussit obvios quosque per-
gi, quo facto innumerabilem horum
num multitudinem tales ictus vel non
dicere sentientes, vel parum curantes
cidit. Applicatio uti clarissima, ita nimis
pro dolor! quotidiana & frequens est
inter personas etiam oppido pias, et
minimarum incurias noxarum.

Sollicitudo
in alijs mi-
nimis cor-
poralib.

PHILOTH. Videtur communi
hac esse mortalium cecitas, quod in
minimam muscam in vinum, vel in
lun in offam, pulveris atomum in o-
culos, vel in digitum spinæ festucam
su illapsa, cum magna sollicitudine
trahant, infixas verò animæ Venialium
peccatorum festucas negligant, ex
opinione, quod nunquam in morte
coalescant.

III. Verissimum quidem est,
quantumcunque multiplicatis venialibus
nullum constari posse mortale peccatum.

catum, æquè tamen est verum, ex
 iisdem proximas mortiferi lapsûs di-
 spositiones introduci. Siquidem per il-
 la intellectus obnubilatur, ratio men-
 tis excæcatur, ac voluntas à mortificá-
 tionibus sensuum, à solitis exercitijs, &
 rerum spiritualium gustu rapitur, &
 trahitur ad affectanda laxa, remissa, cu-
 riosa, & sensualia vitæ oblectamenta;
 quodque mali caput est, tandem pravâ
 consuetudine, levia amplius non curan-
 di, quasi callo obducitur. Videas igitur,
 hodie torpescere internos mentis af-
 fectus, cras deficere externum inceptæ
 conversationis cursum, perendiè lan-
 guere consueta spiritualium devotio-
 num exercitia, sacras lectiones nausea-
 ri, inspirationes divinas præteriri, ope-
 ra (nedum amplius supererogatoria)
 sed ipsa quoque obligatoria prætensis
 excusationibus vel intermitteri, vel per-
 functoriè, cursim, & luridè solummo-
 dô peragi. Ita cernitur statuæ hujus ca-
 put ex auro optimo, pectus autem, &
 brachia de argento, ventrem, & femo-
 ra ex ære, tibias ex ferro, tandem de-
 finire in pedes partim ferreos, partim
 verò fictiles, ac luteos, donec unico ten-
 tationis lapillo in pedum, & proposito-
 rum fragilitate concussa hæc magna mo-
 les corruat, & miserando lapsu com-
 minuatur.

IV. Et

Gradus à
 minimis ad
 mortal. lap-
 sum.

Dan. 2.

Similitudo
 à statuâ Na-
 buchodon;

Minimar.
culpar. con
tempus est
Ordinum
tuina.

S. Anselm.
l. de simi-
litud. c.
221.

Et animæ
eiusvis.

Periculis
circumdati;
Sacerdotes;
sæcul.

IV. Et hoc non de quovis solum
particulari, sed de integro quoque Mo-
nasterij statu verificari affirmati-
verbis ita testatus est ille Cantuariensis
Hierarcha: *Omnis Religio Monastici Ordinis
funditus perit, si custodia ejus per modicam
culparum contemptum paulatim tepescit*: Tu
multum Venerande Sacerdos, qui aliquid
sive Clericis, sive subditis, seu familia
seu animæ tuæ propriæ præstas, aut pro-
sides, ita appositè hoc tanti Præfati
(Delphico verius) oraculum per argu-
mentum ad hominem verte: si omnis
Religio Monastici Ordinis extra omnia
infinitarum malarum occasionum pericu-
cula constituta, in ipso tamen quasi pericu-
tu, adhuc funditus perit; si custodia ejus
per modicam culparum contemptum
tepscit, si obstructio ejus per mi-
nimarum rimarum neglectum paulatim
deficit. Ergo decuplo magis omnis
tor, honestas, & decor commissi
Ecclesiastici statûs; ergo omnis discipuli
na subdita mihi familiæ, & parochia
ergo omnis mea corporis, & temporaria
lium fortunarum, imò & tota anima
mea salus tot undique periculis expo-
sita, tot gravissimis perditionis occasio-
nibus circumvallata, & velut, in ipsius
altitudine maris, ac in medio abyssi
constituta, funditus pereat, & miserabiliter

dum patiatur naufragium, necesse est, si sollicita, si accurata, si debita custodia, per modicam culpam, excessum, defectum, occasionum, & periculorum contemptum (non subito quidem impetu prolabitur concussa) sed paulatim, ac sensim tepescit, flaccescit, deficit, & interit. Ecquid autem (ut S. Augustini similitudine utar) tum interest, utrum uno grandi fluctu navis operta fuerit, & obruta, an paulatim subrepens aqua infentiam, & per negligentiam derelicta, atque contempta impleverit navem, atque in abyssum demerserit?

Sint solliciti
de min.
culpis.

V. Quid Nabuchodonosoris statuæ intererat, capite aureo, pectore argenteo, femoribus æneis, cruribus etiam ferreis diu erectam, altam, firmam, solidam, & quasi invictam steterisse, si pedes ex luto compacti fuerant, si casu lapillus illis allapsus luteam basin offendit, comminuit, dissipavit, totamque machinam decussit? Ita quid referet, statûs tui Sacerdotalis (vel alterum Solis) Colossum in sui initio caput habere ex auro optimo; manus, & brachia ad quodcunque objectum suâ integritate adhuc argentea, pectus & carnem ad omnes tentationum, sive sensualitatum illecebras, pœnè dixerim ænea: (qualem tamen

Sacerdos
militis sta-
tuæ Na-
buch.

Iob. 2. 3.

men nec ille quondam de terra
 cui non similis erat in terra, vir simplex
 & rectus, ac timens Deum; & recessum
 malo, & adhuc retinens innocentiam suam
 habuisse fatetur his verbis: nec formidavi

Id. 6. 12.

lapidum fortitudo mea, nec caro mea
 est) teque suris, & cruribus quavis
 conversationis lubricæ viâ hæctenus
 reis, & adamantinis stetitisse: vel
 per stare proposuisse? num idcirco
 teos, & fragiles humanarum affectuum
 num ad omne malum proclivium
 non habes? an tibi firmam semper

Fragilitas
carnis.

luteo fundamento, quamvis (tu
 nione) sicco, & arido consistens
 polliceris absque diligentissima
 nescio unde vel unde, fortuito
 dum tuorum naturalem infirmitatem
 labentis lapilli cautela, atque cultum
 O quantum te fallis, & falleris!

Ex unico
malæ oc-
cas. lapillo
labilis.

illud Ecclesiæ Columen: Experto
 crede; coram DEO non mentior, Cedentibus
 bani, Duces gregum sub hac peste
 quovis lapillo concussos cecidisse
 quorum casu non magis suspicabar
 aut Hieronymi, aut Ambrosij. Talis
 rō minimum non minima offensionem
 pillum existima, unicum v. g.
 tum aspectum, vel unicam debent
 beriore cum alieno texu conversum
 nem esse; devolvitur siquidem

S. August.

illud Ecclesiæ Columen: Experto
 crede; coram DEO non mentior, Cedentibus
 bani, Duces gregum sub hac peste
 quovis lapillo concussos cecidisse
 quorum casu non magis suspicabar
 aut Hieronymi, aut Ambrosij. Talis
 rō minimum non minima offensionem
 pillum existima, unicum v. g.
 tum aspectum, vel unicam debent
 beriore cum alieno texu conversum
 nem esse; devolvitur siquidem

Gradus mi-
nimar. oc-
cas. ad lap-
illum.

illud Ecclesiæ Columen: Experto
 crede; coram DEO non mentior, Cedentibus
 bani, Duces gregum sub hac peste
 quovis lapillo concussos cecidisse
 quorum casu non magis suspicabar
 aut Hieronymi, aut Ambrosij. Talis
 rō minimum non minima offensionem
 pillum existima, unicum v. g.
 tum aspectum, vel unicam debent
 beriore cum alieno texu conversum
 nem esse; devolvitur siquidem

fatio, aut visus ad familiaritatem, & risum, risus ad potum & esum, esus ad lusum, lusum ad usum, ab usu ad tactum, ab hoc ad factum, donec deplorando casu, collapsâ in ruinam propriam, & alienam nobilissimâ statuâ,

Serò dolet, quisquis post factum pœnitet actum.

Ecce Colossus firmissimum, en lapillum levissimum: ecce secutam Regiæ, imò Angelicæ statuæ ruinam. Hæc in tui gratiam, & pro sollicitâ, cui studes, intime mi Philothee, cautelâ.

VI. Sed jam ad te revertor, Monophile, quam ex causa putas, sanctissimum Patriarcham Benedictum in sua Regula, quantumvis admirabili discretione condita, tam paternâ sollicitudine veruisse, & rigorosâ valde censurâ notasse minutissimos quosque defectus, errores, & penè dixerim, errorum umbras, ut nec apicem alicujus piaculi, vel jora unum impunè prætermitti statuerit? Quò existimas, omnia illa spectare, v. g. verba otiosa, & risum momentia æternâ esse clausurâ damnanda: Regulae sanctæ in aliquo contrarios semel, iterumque admonitos, neque correctos excommunicationi subijciendos: leviorum verò culparum reos a mensâ, Oratorij, Fratrumque consortio cum

S. Benedi:
regula accu-
ratiss. circa
minimos
nævos.

Regul. c. 6;
c. 23.

c. 24.

M

pœ-

cap. 42.

cap. 46.

cap. 54.

cap. 71.

Pœnæ pro
minimis.Cur tanta
minimor-
cura?

pœnis arcendos; prævaricatores
 tij, semetipsos in quovis excessu,
 occulto, suâ sponte non accusantes,
 liquid parvi sibi mutuo dare, vel
 pere sine Superiorum licentiâ,
 mentes, litteras, munuscula, vel
 quidquam, etiam Rem Minimam in
 graviori disciplinâ & vindictâ
 dos: ad pedes Superioris pro quâ
 nima causa corripientis, vel
 stam commotionem ostendentis
 volvi prostrato corpore, expulsio
 monasterio plectendum; & plura
 militia, vel graviora pro minuti
 choro, cantu, lectione, capitulo
 sa, & intra ipsius cellæ parietes
 missionum, aut omissionum,
 tra formalem culpam fortuitis
 bus imponi solita, & ad plenam
 factionem prostratim expianda
 donec ad Superioris beneplacitâ
 nia indulgeatur? quoniam istorum
 nium usus, observantia, &
 Num quis temerè dicet,
 hunc omnium Iustorum Dei
 plenum nugæ scripsisse, & tractat
 audacter dicere non dubitat,
 istæ nugæ? quid tum, licet non
 quò ergo unius acûs, & filii,
 phij tam expressa mentio, & cur
 denique vel ipsæ micarum panis

ationes in mensa solitæ collimant, nisi
ur, ad sartum rectumque servandum Re-
ligiosæ disciplinæ vigorem, & sanctita-
tem primævam, curentur levia; dum le-
via sunt, ne gravia fiant, ad ordinis ruïnã?
Sed de hoc pluribus crâstino die tecum
in pomeridiana Digressione conferam.

VII. MONOPH. Subito pavore
consternor, dum micarum panis in men-
sa recolligendarum mentionem facis, re-
fricatur enim memoria, diabolum quon-
dam sub Bernone Abbate Gigniacensi,
& plura Religioso animam trahenti terrificâ spe-
cie, saccoque micis pleno (quas ille sæ-
penumerò sub finem refectionis aut non
arietes collegit, aut infra mensam ex incuriã
delabi permisit) apparuisse, horribiliter
tuitis ominando, se sacco istum cum suis mi-
culis, numero penè infinitis, ad supre-
mum Iudicem, pro extorquenda æter-
næ damnationis sententia, portaturum,
Tum Monachus jam propè fati suis de-
& suffragens, distorquerè oculos, exæstua-
re per artus, frigido sudore undequa-
que perfundi, spemque inter, & me-
tum lacrymabili voce opem, & opem
implorare tamdiu, donec omnium Fra-
trum fufis ad Deum precibus, stygius ve-
rator abcederet.

VIII. O Deum! O Cælites! si pa-
nibus aliquando insidijs, aut parti me-
cum

S. Dorothæ
serm. 3.

Diabolus
apparet m. d.
ribundo cū
sacco ple-
nò micis.

Moribundū
pavor ex ve-
stione dæ-
monis.

M 1 cum

cum agetur iudicio, quid de me
quantæ molis, & capacitatis sacca-
tidem, non panis, sed venialium
catorum (quæ semper levia duxi)
danis erratis, quasi neglectis micis
fertus, & coagitatus, oculis meis
extremo animæ decessu obijcietur

Pavor Re-
ligiosi sani
de mini-
mor. ne-
glectu.

dum tenuissimas miculas in mensis
ligere studui, ne pereant, tot le-
offensas (sed jam ut audio graves
contemptus & injurias) in lingua
nè momenta reiterare nihil curavi

Pavor Sa-
cerdotis de
cod.

PHILOTH. Si hæc in Ierusalem
quid fiet in Babylone? si in Reli-
tanta scrutatio minimorum, quid
de me erit, qui tantoperè illorum
vitæ meæ decursu incurius fui, ut
per capillos capitis mei multiplex
raro examine conscientiæ discul-
rariore proposito emendare studerem
Deus meus, quid de tot gratiarum
narum, occasionum bonarum, &
poris pretiosissimi non micis, sed
garitis fiet, quas neglexi, pro
è manibus elabi permisi. O multi-
pili, quàm turgentem & fastum
tis multitudine vestra saccum, &
ignibus excutiendum?

Grave judi-
cium super
minimus.

IX. THEOPH. Saluberrime
ritis, quid de vobis, vestrisque
erratis aliquando futurum sit, illud

Iudex ipse latâ his verbis sententiâ dudû
 enunciavit: *quoniam omne verbum otiosum*
&c. uti rectè meditati estis. Quo, quid
 gravius in venialia dici posset, ignoro,
 quàm quòd vox, quòd verbulum justâ
 carens utilitate, aut necessitate, ab
 ore ad jus, à lingua ad libram, à reo
 ad Iudicem trahi debeat, exactissimè
 trutinandum; districtissimè judi-
 candum, & in selectissimis etiam a-
 micis severissimè puniendum ab illo,
 qui *numerat arenam maris, & pluvia*
guttas, & dies seculi: qui scrutatur cor-
da, & solus universas mentium cogita-
iones intelligit. Certè Beato Notkero
 Sant Gallensi (qui formidabilis dæmo-
 nibus terror extitit) visus est inferna-
 lis tenebrio semel omnes characteres,
 & verba unius horæ Canonice, præ
 multitudine negotiorum oblivioni datæ,
 suis unguibus, extensim in tabula con-
 notare. Et S. Aichardo Abbati tempo-
 re Nonæ decantatæ sibi capillos præscin-
 di curanti, eodem modo spectatus est,
 singulos pilos resectos summâ diligen-
 tiâ colligere, numerare, & in ordinem
 redigere, districto Iudici præsentandos,
 ignique purgativo exurendos, nisi tan-
 tus vir insigni miraculorum gloriâ illu-
 stris, re divinitus intellectâ, quantocy-
 us semitonso cum capite, ad Fratres ac-
 cur-

Ecclesi. 1. 21

1. Paral.

28. 9. ex

Menolog.

8. Apr.

S. Notk eri

visio super

unâ horâ

Canonicâ

ex obliv.

non dictâ.

Ex eod.

15. Sept.

Diabolus

omnes tem

pore ora-

tionis rese-

ctos pilos

colligit.

Per poeni-
gentiam S.
Archardi
restituun-
tur.

Luc. 21.
38.

currens, humillimè culpam factus
suas, & Fratrum preces obtinuit
illicò omnes, & singuli relecti
caput, & mentum, uti prius erant
stituti fuerint miraculosè, ab eo
servis suis fidelibus dixit: *Capite
vestro non peribit*; beatus
Notkerus mox omissioni satisfacere
cupiens meruisset intueri, tabula
lam cum scripturis à caecodamiano
tabulato laqueari in pavementum
ma cum indignatione, ac strepitu
arque confringi,

Luc. 23.
32.

Graves poe-
nae purga-
torij pro
nimis.
Ezech. 5.
4. & seq.

X. *Si hæc in viridi, in arido quæ
si tantus in vita rigor, post mortem
qualis erit discussio, quando accu-
simus Iudex abrasos omnium huius-
rum capitum capillos (minimas
cogitationes) in statera sua ponet
bit, & tertiam partem concidet
tertiã disperget in ventum, & remanens
proijciat in medium ignis, & combu-
ret? At ubi comburet? in clibanis
dente, in igne excoquente, & in
adeò quidem acerbis, & crudelibus
ventibus, ut ex revelationibus
constet, omnes Sanctorum Membra
craticulas, sartagine, laminas, &
las, ungulas, & aneos tauros
quoque plumbo, oleo, sive resolu-
lientes ollas, aut lentissimo igne*

Vnius diei
purgatori-
um gravius

longatas exuſtiones, imò omnia quæ paſſi ſunt Martyres, (reſpectivè) inſtar amœni horti eſſe, & in comparatione minimæ pœnæ purgatorij, mera ſolatia. Mallet enim quilibet viventium, ſi illa alterius ſæculi noſſet per experientiam tormenta, omnibus, quæ hîc pœnæ videntur, ſimul excruciami, quas omnes homines ab Adâ hucusque pertulerunt, quàm unâ die in purgatorio, minori, quæ illic habetur, pœnâ torqueri.

XI. Veruntamen penetremus paupèriſper ad inferiora terræ, ac pœnoſſimi illius carceris manſiones; in quibus commiſſa per neglectum, exuruntur ut ſtipula; quæ per contemptum, ut ligna; quæ per refractariam voluntatis contumaciam, uti ferrum: hic aſpice torturas, carnifices, rogos, ignes, & liquidos fuſilis aris torrentes, quibus immerſæ amiſſimæ Agni immaculati ſponſæ volutantur, & tanquam in balneo abluuntur. Ibi irretorto oculo ſpecta multos tibi coætaneos, propinquos, & notos in lacu picis, & ſulphuris collo tenus innatantes, & protenſis manibus eluctari conantes, & inſclamantes *miferemini mei, miferemini mei; ſaltem vos amici mei; & altum ingemiſce, Deo dicatas quondam, & conſecratas (heu quam numerosâ multitudine!) animas,*

omnibus ſi mul mundi cruciatibus
In vit. Magdal. de Pazis. p. 2 c. 13. S. Aug. epiſt. 206.

Conſidera-
tio pœnar.
purgat.

Bern. Abb. Caſſin. & Cardin. in ſpec. monach. p. 1. c. 10.

Iob. 10. 12. Pœnæ perſonarum Sacrar. in purgat.

Vicent.
Beluac. l.
7. hist. c.
109.

verubus, & contis acuminatis
instar anserum torreri, ipsosque con-
lissimos tortores sufflatorijs, alijs
igneis instrumentis miserorum tor-
ta totis nisibus aggregare: sustine-
bus interim illis hæc tam atrocia po-

Idem ib.

rum genera, solummodò, quod
Domino in timore, & tremore non
verunt; disciplinæ censuram non tene-
quietis & silentij patientes esse, non

Pro mini-
mis erratis.

rum, & orationum devotionem, neque
ris sanctæ psalmodiæ executionem
æmulari studuerunt, sed magis curio-
ti, vagi, superflui, desidiosii, pigri,
lenti, signis, jocis, & levitatibus im-
tes, suæ professionis puritatem violare
muerunt. Ecce jam, quid efficiant
leves plumulæ, quid paleæ, quid
raçteres, quid pili, vel ipsæ etiam
cæ, quibus congruè meum discursum
terpellâstis.

S. Odo fo-
licitus in
colligendis
micis men-
sæ.

XII. Sed resumite spiritû, refocili-
jam vires vestras alijs micis, Sancti
rum Odonis postea Abbatis. Mem-
eorû, quæ cum Monacho illo contige-
solitus fuit deinceps exquisitissimam
gentiâ micas omnes, vel tenuissimas
edere, ut ne una reliqua suo in
foret. Cùm verò vice quâdam facti-
ctionis auditu intensius animum re-
re curaret, illasque in manûs sua

lâ jam conclusas sumere fuisset oblitus, solutâ mensâ supplex ad Abbatis pedes accurrens, expansâ manu, micæ omnes in pretiosissimas margaritas miraculose conversas deprompsit. Ex quo duplicem micarum sensum eruimus, alterum quidem venialium peccatorum, quæ fient olim merissimi carbones ignis ad pœnam, alterum verò minutissimorum bonorum operum, quæ in lucidissimas gemmas convertentur ad coronam. Etenim apud Deum (dicente Christo ad B. Brigittam) non est aliquod minimum verbum, nec minima cogitata, sine remuneratione, quia omnia, quæcunque quis fecerit pro me, in pœna sua inde habet refrigerium, inde solatium, inde leniorem sentiet ardorem, quàm aliàs sentiret; (nam sicut usurarius invitus negligeret, si saltem unum denarium lucrari posset, sic ego multò invitius permetterem, unum cogitatum, si ve motum extremi digiti tui propter me factum perire, quem non in summam meam laudem converterem ad tuam salutem æternam. Hæc ipsemet Christus, ad suas, Brigittam, & Gertrudem selectissimas filias.

Micæ in uniones conversæ.

Minimæ cogitation. bonæ ingens præmium.
In revel. S. Brig. l. 6. c. 39. S. Gert. l. 3. Insinuat. div. pietat. c. 54.

XIII. Porrò istam posteriorem S. Gertrudis jubet omnia minima Deo offerre.

quos

quos scriptura, aut lectura esset
 ete characteres, & voces; omnes
 cibo, & potu bolos, & guttas; in-
 gilia, & somno gestus, motus, in-
 litus, gressus, nictusque singulos
 rum suorum; quæ omnia ex se
 obscura, & imperfecta, nobilissima
 clarissima, Deoque gratissima
 Imò etiam dormiturus quisque (do-
 te Blossio) si desideret, ut singulas
 spirationes, quas nocte illâ faciet,
 tanquam eximiam sui laudem
 at; Ego (revelabat aliquando B.
 tildi Salvator) qui sanctis votis pa-
 mantisque animæ deesse non possum
 tate desiderium ejus adimplebo. Cui
 ti suffragatur & altera ejusdem
 etoris doctrina, dicentis: si quibus
 nes eodem in itinere constituti
 tem flosculum offenderet, quomodo
 ter cuperet quidem illum decerpere
 melius deliberans diceret sibi: quomodo
 te eum propter Deum. Alter
 hil præmeditatus, carperet florem
 quidem simpliciter decerpendo
 peccaret, sed ille propter Deum
 tendo florem, tantum præ decerpere
 meritum obtineret, quanta est
 tia cæli à terra. Hæc in ordine
 ritum Minimorum.

Ludovic.
 Bloss in-
 stit. spirit.
 c. 9.

Minima a-
 etio indi-
 ferens pro
 Deo facta
 quanti me-
 riti.
 Idem loco
 cit. c. 2.

A simili de
 decerpente
 vel dimit-
 tente flo-
 rem.

XIV. Quoad satisfactionem

pro reatu poenae, ex iisdem provenien-
tem, ita Sapientia increata locuta esse
introducitur per B. Henricum Sufonem:
Anima, quae se multis obstrinxit pecca-
tis, poterit ipsius meae passionis the-
saurum adeo sibi applicare, ut, etiamsi
mille annis puniendi sit in purgatorio,
breui tempore, & culpam, & poenam
omnem dissolvat, ita ut absque purga-
torio libera commigret in caelum: modo
assuescat, omnes actiones parvas, inter-
nas, & externas, & minimos quoque mo-
tus membrorum facere simpliciter, &
pure ad placendum Deo, & ad gloriam
ejus, in unione intentionum, & meri-
torum, passionis, & sanguinis IESU
Christi. Hoc enim pacto: Quotiescun-
que creatura offert suis cum operibus hunc
sanguinem, quo est redempta, aeterno Patri,
tale donum offert, ut quasi non habeat Deus
pretium, quo illud solvat. Unde mirabi-
lis illa Magdalena de Pazzis subjunge-
bat, eum, qui sic faceret, iturum re-
cta ad caelum sine purgatorio post mor-
tem. Haec Vobis charissimi, tanto ma-
jori deinceps solatio erunt, quanto fre-
quentius, juxta formulam infe-
rius tradendam Vos in iisdem
exercitabitis.

*Apud eun-
dem Blofi-
um in scri-
ptis. spi-
rit.*

*Vnremin-
sua opera
cum sangui-
ne Christi
delet mille
poenas pur-
gat.*

*Ex vita
& doct. B.
Magdale-
na de Paz-
zis. c. 44.
& alibi.*

*Recta mit-
titur ad coe-
lum.*

MEDITATIO XII.

De confessione culpa, & in fine

Misericordia Dei erga peccatores penitentes.

Text. Regul. in Prol.

EXurgamus ergo tandem aliquando, & tante nos Scripturâ, ac dicente: est jam nos de somno surgere. Ideo propter emendationem malorum, hujusmodi dies ad inducias relaxantur. Nam, pius Dominus dicit: nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur, & vivat.

Reg. e. 4. in fr. 14. in fr. 73.

portet spem suam Deo committere, & Dei misericordia nunquam desperare.

Præludium. Imaginare Filium prodigum squallidissimum, penè de stiracibus raturum, secum ratiocinari, de statu præterito, præsentis; & futuri remedio, dicente Scripturâ: In se reversus &c.

Luc. 15. 17.

Fil. prodig. agnoscit suas miseras.

Punct. I. Confid. 1. Filium prodigum in extremas miseras redactum, noscere cœpisse suam inobedientiam, ingratitude erga Patrem, suavitatem pessimè vivendo, stultitiam in opibus dissipando, miserrimam conditionem porcos pascendo, ac è contrarietate licitatem domûs paternæ, ubi ferè si abundant panibus. 2. Ita peccator incipere deplorare sua crimina, &c.

Est typus peccatoris dolentis.

do ex morſu conſcientiæ recordatur vi-
 licatis illarum rerum, ob quas pecca-
 vit; & gratiarum, ac operum bono-
 rum, quæ amiſit, de præterito: de præ-
 ſenti verò qualiter jam ſit mancipium
 diaboli: ac de futuro, quid ſibi ſit even-
 turum in morte, iudicio, & inferno.

O miſeram meam animam pecca-
 tricem! Ah quid feci, quid cogitavi,
 quid dereliqui, quantum bonum of-
 fenſi, quid amiſi? Ô quoties! Heu!
 qualis mihi imminet mors? quale
 iudicium? qualis infernus?

Punct. II. Conſid. 1. Quòd Prodigus
 tandem neceſſitate malorum compulſus
 reſolverit ſe, reverti ad Patrem. Vnde
 porcos deſeruit, domum Patris ſpem in-
 ter, & metum repetijt, ſtatuens accu-
 ſare ſeipſum, & emendare, dicendo:

*Surgam: ibo ad Patrem meum; & dicam, Ibi v. 18.
 Pater peccavi in cælum, & coram te: fac me Revertitur
 ſicut unum de mercenarijs tuis &c. 2. Ita ad Patrem.*

peccatorem conſcientiâ, & metu gehem-
 næ compulſum, ac gratiâ divinâ illu-
 ſtratum tandem incipere ad Deum re-
 verti, dolendo, tremendo, confiten-
 do, & veniam humiliter poſtulando,
 (Examina, & poſtula &c.)

O verè! Pater mi, & Deus totius
 conſolationis, ego ſum ille prodigus,
 ego ingratus ille Filius. O Pater! cujus miſe-

misericiordiæ non est numerus, & bonitatis infinitus est thesaurus, quid fecisti? Pater mi! quid feci? peccavi in cælum & coram te; peccavi super numerum arenæ, quæ est in littore maris &c.

Misericiordiæ Patris eum recipiens:

Punct. III. *Consid. i.* Quomodo prodigi Pater toto absentia filii tempore, quasi miseriam illius deperit, & percepto ejusdem reditu gaudens misericordiam motus, & accurrens ceciderit super collum ejus, annulo, obolo, stolâ, veste, convivio, ac libertate in priorem statum restituendo. Sic facit Deus. Ita infinitæ illius misericordiæ Patrem omnia hæc præstare peccatori converso &c. cum majori gaudio SS. Angelorum super eo, quam super nonaginta novem justis. (Applicatio singulorum latim singula.)

Pientissime Pater! agnosco verum quod non vis mortem peccatoris, magis, ut convertatur, & vivat. Nam confiteantur omnia opera Domini Domino, quoniam in sæculum misericordia ejus.

Igitur, cum mihi tam multos habitus superstitis vitæ meæ dies, ad emendationis inducias, ex mera tua clementissima bonitate concesseris; nunc tandem exurgam de somno vitiorum,

totius meae reliquae vitae spem in te committam, sperabo semper in misericordias tuas magnas nitens, ex animo te amabo, & ad vitae finem, cum tua gratia, sic perseverabo.

CONSIDERATIO I. POMERIDIANA.

De tolerantia malorum huius vitae, ad evadendas purgatorij pœnas:

Si futuras inferni, sive purgatorij pœnas *Gerf. l. 2. cordialiter perpenderes, credo, quod libenter laborem & dolorem sustineres, & nihil rigoris formidares: Oportet, transire per ignem & aquam, antequam venias ad refrigerium. Melius est modicum purgare peccata, & vitia resecare, quam in futuro purganda reservare. Habet verò magnum, & salubre purgatorium homo patiens, qui suscipiens injurias, pro contrariantibus sibi libenter orat; qui violentiam facit, & carnem omnino spiritui subjugare conatur.* *Gerf. l. 2. c. 21. 5. Ib. c. 22. 5. & c. 24. 2.*

CONSID. II.

De humili Confessione suarum Culparum.

Domine! nihil boni egisse me recolo, sed *Idem l. 3. 52. 2.* semper ad vitia pronum, & ad emendationem

tionem, pigrum fuisse. In veritate confiteor
quia dignus sum omni ludibrio & contemtu,
tu, nec decet me inter devotos tuos com-
rari. Et licet hoc agrè audiam, tamen
versum me pro veritate peccata mea quod
diana arguam, ut facilius misericordiam
tuam merear impetrare.

CONSID. III.

De spe, & fiducia in Dei misericordiam.

Idem l. 3. c. 59. 1. **S**ed quæ est, ô Domine! spes mea, in hac vita habeo? aut quod majus tuium meum ex omnibus apparentibus nonne tu Domine Deus meus, cujus misericordiam non est numerus? Tu clemens misericors es, qui non vis perire opera ad ostendendum divitias bonitatis tuae sua misericordiam, etiam præter omne meum
Supr. cit. c. 59. n. 3. In te ergo Domine Deus meus ponam spem meam. Ad te sunt oculi mei; in te fido misericordiarum Pater. Protege et conserva animam servuli tui, ut nihil in te inveniatur, quod oculos tue misericordie statis offendat.

(MARIA)